

stadlandschap

West- Vlaamse hart

MAGAZINE

west-vlaanderen
de gedreven provincie

KORT NIEUWS	3
SPEUR MEE MET BLOB IN DE BALIEKOUTER	4
MINIATUURWERELD IN HET STERREBOS	5
EEN OMMETJE WAARD: SINT-BAAFS-VIJVE	6
BLOG GR 128 – DEEL II	7
ONTHARD JE VOORTUIN	8
1000-SOORTENDAG ROESELARE	10
HERINRICHTING LEDGEMSE MEERSEN	11
KNOTBOMEN	12
GEEF DE KIEVIT EEN TOEKOMST	12
TWIET JOUW JUF OF MEESTER MEE?	14
KALENDER	15
SFEERBEELDEN CODE17	16

COLOFON

Dit magazine is een uitgave van het Stadlandschap West-Vlaamse hart, Streekhuis Midden-West-Vlaanderen, Spanjestaat 141/2, 8800 Roeselare, 051 27 55 64

#westvlaamsehart, @westvlaamsehart, www.westvlaamsehart.be

Verantwoordelijke uitgever: Peter Norro, provinciale dienst MiNaWa

Redactieraad: Céline D'Hulst, Hannelore Denolf, Marlies Schrage, Katrien Geurts, Aynsley Bral, Wim Devarrewaere, Roeland Vanlerberghe en Koen Vankeirsbilck

Werken mee aan dit nummer: Maaïke Clarysse, Valérie Meert, Katrien Geurts, Wim Devarrewaere, Roeland Vanlerberghe en Koen Vankeirsbilck

Coverfoto: Sint-Bavokerk en André Demedthuis aan de oude Leiearm in Sint-Baafs-Vijve © Cindy Callens

Vormgeving: Aynsley Bral - provincie West-Vlaanderen

Druk: Drukkerij De Maertelaere
Gedrukt op milieuvriendelijk papier

“Klimaat: steeds belangrijker thema!”

Na een kletsnatte zomer zit u hopelijk in een zacht najaarszonnetje te genieten van het nieuwste nummer van dit magazine. Terwijl voor de meesten van ons de schadde beperkt bleef tot paraplu en regenjas die standaard uitrusting werden, zagen gezinnen in het zuiden van ons land hun hele hebben en houden verdwijnen in immense regen- en modderstromen. Tegelijk werden grote delen van Europa geteisterd door extreme hitte en felle bosbranden. Het weer blijft niet alleen een onuitputtelijk gespreksonderwerp, het vormt ook voor steeds meer mensen een ernstige dreiging. Periodes van extreme regenval wisselen steeds sneller periodes van extreme droogte af. Niemand kan intussen de invloed van de klimaatverandering nog ontkennen.

Gelukkig wordt het klimaat een steeds belangrijker thema op de agenda. Steeds meer gemeenten en steden zetten in op klimaatmaatregelen en op het belang van biodiversiteit. Er was het succes van de Maai Mei Niet-actie waarbij niet alleen veel private tuinen, maar ook 850 ha openbaar gazon ongemaaid bleven. Zo konden we in Roeselare dagelijks meer dan 100.000 bijen van voedsel voorzien én vormde de actie de opstap naar een nieuw maaibeleid.

Roeselare was dit jaar ook gaststad voor de 1000-soortendag. Een unieke kans om na te gaan hoe het met de biodiversiteit in onze stad gesteld is. Bijna 100 waarnemers gingen 2 dagen op pad en met succes! De resultaten vindt u verderop in dit nummer, maar ik kan alvast verklappen dat er maar liefst 1.327 soorten zijn geregistreerd, waaronder enkele uitzonderlijke waarnemingen.

Een mooi resultaat dat zeker aanmoedigt om hier, samen met Natuurpunt en Stadlandschap, verder op in te zetten. Door zelf het goede voorbeeld te geven, maar ook door de inwoners aan te moedigen. Om te kiezen voor een geveltuintje, een boom aan te planten met de Boombon die de stad cadeau doet, een beroep te doen op het gratis advies van een tuincoach of om het eigen voortuintje te ontharden. Op pagina 8 vind je enkele voorbeelden om een grijze voortuin om te turnen in een groene oase.

We zijn in Roeselare in elk geval overtuigd! Zo hard zelfs dat we 2022 uitgeroepen hebben tot het Jaar van de Biodiversiteit. We hopen dat vele andere steden en gemeenten volgen. Inspiratie doe je ongetwijfeld op in dit nummer!

Michèle Hostekint
*Schepen Roeselare en bestuurslid van
Stadlandschap West-Vlaamse hart*

Kort nieuws

Huttentut hier huttentut waar

... huttentut ginder en huttentut daar. Het zaad van de vlasdotter, zo wordt huttentut ook wel genoemd, kiemt goed. Dat hebben we proefondervindelijk kunnen vaststellen bij het inzaaien van 7,5 ha restpercelen met bloemenmengsels. De bloem is zeer geliefd bij bijen en andere bestuivers vanwege de hoeveelheid nectar. Ook in de winter is de plant in trek. De zaden vormen een ideaal wintervoer voor de patrijs en andere akkervogels. Kortom, de huttentut is een hit. Volgend seizoen draaien we haar zeker weer in de zaaizak.

Het inzaaien van restpercelen kadert in het Geïntegreerd Faunaplan, een Leader-project met steun van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling.

www.westvlaamsehart.be/faunaplan

Uitkijken vanop een ruïne

Deze iconische Sint-Annakapel aan de Meikensbossen in Dentergem zal je binnenkort kunnen betreden. DMOA Architecten uit Leuven heeft plannen om er binnenin een event- en vergaderruimte te maken. Buiten de ruïne komt er een publiek toegankelijk uitkijktplatform. Voor de inrichting van dit panoramaterras trekt de provincie € 150.000 steun uit. Dit ruggensteuntje kadert binnen Horizon 2025, een programma van de provincie en Westtoer dat een netwerk van een 20-tal uitkijktorens en belevingsplatformen in West-Vlaanderen wil uitrollen. Elders in het West-Vlaamse hart rijzen nog torens op. Zo onderzoekt de gemeente Moorslede een installatie in het voormalige Dadipark en in Bergmolenbos plant de stad Roeselare een landmark in de vorm van een uitkijktoren.

www.horizon2025.be

Hieperdepiep voor deze oude fladderiep

Deze boom is wellicht de oudste van zijn soort in West-Vlaanderen. Hij staat in de Vorte Bossen in Ruiselede en is sinds 2010 als monument 'hakhoutstoven van fladderiep' beschermd. Zijn leeftijd? Vermoedelijk meer dan 400 jaar want deze veteraan staat op een locatie die minstens sinds 1613 (confer de kaart van L. de Bersaques) ononderbroken bebost gebleven is. Fladderiep is één van de zeldzaamste van nature voorkomende boomsoorten in Vlaanderen. Bemerkt zijn merkwaardige kapvorm. Typisch voor hakhoutstoven. Dit zijn kunstmatig gevormde bomen of struiken die periodiek worden afgezet (soms tot op de grond) en waarvan de stomp opnieuw uitloopt. De functie daarvan? Winning van brand- en geriefhout, loofvoeding voor vee, markeringspunt voor grensperceel,...

Bron: inventaris onroerend erfgoed

Geef de egel een weg

Triestig voorval deze zomer in de tuin van Dominique Denys in Hooglede. Egel geraakt klem in de afsluiting. Kniptang bevrijdt het dier uit zijn benarde situatie. Helaas, de egel sterft nog dezelfde dag van zijn bevrijding. Geen tweede keer, denkt Dominique. En ze voorziet twee egelwegels in de tuinomheining. Ga jij ook voor deze geknipte oplossing?

Op avontuur met BLOB in de Baliekouter

Ooit al eens in het provinciedomein de Baliekouter geweest? Neen? Oei, een gat in jouw cultuur ... euh natuur. Met de lancering van een nieuwe gezinszoektocht 'Op avontuur met BLOB in de Baliekouter' garanderen we je een leuke en leerrijke kennismaking met dit jonge domein, gelegen aan de Mandel in Wakken.

Deze keer neemt BLOB de gedaante van een mispel aan. Dit is een zoete vrucht van de gelijknamige appelachtige mispelstruik. Samen met Joost, een nakomeling van een bekende cartograaf van Wakken (zie kaderstukje onder), gaat BLOB op zoek naar een standbeeld van een hermelijn op een wereldbol. En daarvoor kan hij best wel wat hulp van kinderen tussen 7 en 12 jaar gebruiken. Zoek je mee?

Gratis zoekfolder

In de uitklapbare BLOB-folder vind je het inleidende verhaal, het te wandelen traject (2,5 km) en de vragen en doe-opdrachten die je naar de exacte locatie van het standbeeld leiden. Hier en daar lees je ook een wist-je-datje. De gratis folder kan je verkrijgen op verschillende adressen in Dentergem en omgeving en via de webshops van de provincie en Westtoer. Op onze website staat ook een digitale versie, maar we raden aan je met een papieren folder op pad te gaan. Die is leesbaarder, handiger, makkelijker om afscheurstrookjes uit te halen,...

De BLOB-gezinszoektochten zijn een initiatief van Toerisme Leiestreek, de stadlandschappen en de steden/gemeenten van de Leiestreek. De reeks telt intussen 12 tochten waarvan 4 in het West-Vlaamse hart.

www.westvlaamsehart.be/opavontuurmetblob

Jodocus Hondius blijft inspireren

Je moet het maar doen. Vierhonderdvijftig jaar na je geboorte als inspiratiebron dienen voor een gezinsspeurtocht in een provinciedomein. Jodocus Hondius, geboren als Joost d'Hondt in 1563 in Wakken, pronkt op de gloednieuwe folder 'Op avontuur met BLOB in de Baliekouter'. Jodocus wie?

Al van kindsbeen af had Joost een grote aanleg voor schoonschrijven en tekenen. Later werd hij wiskundige, aardrijkskundige en kaarttekenaar. Rond de eeuwwisseling (16e/17e E) werd hij uitgever van atlanten. Via omzwervingen naar Gent en Londen vestigt deze gereformeerde Wakkenaar zich in

Amsterdam, in die tijd het centrum van de cartografie. Daar bouwt hij een gerenommeerde reputatie op als maker van wandkaarten en wereldbollen. Begin 17e eeuw koopt hij de koperplaten van de Mercator-atlas van de erfgenamen van de befaamde cartograaf Gerardus Mercator. Jodocus Hondius maakt er een bijgewerkte atlas met 36 nieuwe kaarten van.

Zo zie je maar dat de bedenkers van de BLOB-speurtochten ook af en toe eens in de geschiedenisboeken snuisteren om een verhaal en personages uit hun pen te laten vloeien.

Verborgen miniatuurwereld in het Sterrebos

Wist je dat er minimensjes wonen in provinciedomein het Sterrebos? Vanaf 11 november kan je samen met Super Sam op zoek gaan naar deze miniaturen die verstopt zitten in het bos ... in een vogelkastje, in een boomstam, onder de grond,...

Onderweg komen kinderen en ouders meer te weten over dit geheime volkje. Blijkbaar houden ze ook van feesten en spelen. En wist je dat ze met hun kleine maagje wel 100 dagen sap drinken van één appel? We hebben ook gehoord dat ze kunnen praten met de insecten in het bos.

Wil je er meer over weten, kom dan vanaf 11 november op speurtocht naar dit volkje in het Sterrebos. Ideale uitstap voor gezinnen met kinderen tussen 2,5 en 8 jaar. Deze speurtocht loopt tot eind juni '22.

Crazy Horse Walk in de Baliekouter

Crazy Horse wil graag leren vliegen. Ben je tussen de 4 en 12 jaar? Dan kan je met dit gekke paard op ontdekkings-tocht in de Baliekouter. Onderweg stelt hij allerlei gekke vragen en heeft hij opdrachten voor jullie klaar. Zelf is hij ook wel een beetje loco. Hij houdt van frietjes, suikerspinnen, spelen op de tablet en zijn liefje Marie. Maar hij gaat ook graag naar buiten, want daar is veel te beleven! Dit krijg je allemaal te zien in de filmpjes en foto's die hij doorstuurt via Facebook Messenger.

Plaats delict in Wallemote-Wolvenhof

In Wallemote-Wolvenhof in Izegem is een verdachte wagen opgedoken. Volgens de politie is er mogelijk een link met de ontvoering van een jonge vrouw uit de buurt. In de wagen zijn sporen aangetroffen die wijzen op lugubere praktijken uit de hekserij. De politie roept jouw hulp in om deze zaak op te lossen vóór er meer slachtoffers vallen. Via Facebook Messenger sta je in verbinding met commissaris Dedecker die je begeleidt in je onderzoek van de plaats delict.

Geschikt voor gezinnen met kids vanaf 9 j en voor volwassenen. Gratis spelcode aanvragen kan tot eind juni '22.

Digitaal spionagespel in 't Veld

Ben je tussen 8 en 12 jaar, niet vies van wat spanning en slim genoeg om een misdaad op te helderen? Help dan Commissaris Maurits van het Geheim Opsporingskorps bij dit spionagespel in 't Veld in Ardoeie. Communiceren met de commissaris doe je via Facebook Messenger. En met de Super Secret app ga je op zoek naar geheime sporen, luister je telefoongesprekken af en kijk je door muren.

Tot eind juni '22 kan je een gratis spelcode en lijst van verdachten aanvragen via onze website.

De handleidingen en gratis spelcodes van de digitale speurtochten vind je tot eind juni '22 op www.westvlaamsehart.be/digitalespeurtochten

©David Vanhauwere

Een ommetje waard: Sint-Baafs-Vijve

Zondag 10 oktober vindt het jaarlijkse hoogtepunt in Sint-Baafs-Vijve plaats. Al voor de 170ste keer is er hondenzwemming in de oude Leiearm. Een folkloristische loop- en zwemwedstrijd voor trouwe viervoeters, sinds 2018 erkend als immaterieel cultureel erfgoed. Deze Wielsbeekse deelgemeente heeft heus nog meer troeven achter de hand die een ommetje naar Senteboas de moeite waard maken.

Het recent heraanlegde dorpsplein behoort tot één van de meest charmante en gezellige plekjes in het West-Vlaamse hart. Het ligt in de schaduw van de romaanse Sint-Bavokerk en geeft uit op een oude Leiearm, van waaruit je een mooi vergezicht hebt op de weides en een stukje Schoondalbos. De 'Vlaskapellen', stalen kunstwerken van de Roeselaarse kunstenaar Martine Platteau, vormen een symbolische verwijzing naar het vlasverleden.

André Demedtspad

In de oude pastorie is het André Demedthuis gevestigd, een cultuurhuis genoemd naar de gelijknamige schrijver. Op de bovenverdieping is een vaste tentoonstelling rond de schrijver. Beneden is er maandelijks een andere expo van kunstenaars uit binnen- en buitenland.

©Mia Verleye

De dorpskern vormt een ideaal kruispunt van wandel- en fietsroutes om de omgeving te verkennen. Volg het André Demedtspad en treed zo in de voetsporen van de schrijver langs de plekjes van St. Baafs-Vijve die zijn hart wegdroegen. Liever fietsen? Het dorpsplein is gelegen tussen de fietsknooppunten 58 en 76, vlak bij de Leie.

www.wielsbeke.be/toerisme

Beleef Senteboas 's nachts

Dorpen met een aliasnaam zijn doorgaans charmante en karaktervolle plekken. En dat gaat zeker op voor Sint-Baafs-Vijve, ook bekend onder de naam Senteboas. Deze Wielsbeekse deelgemeente aan de Leie is genoemd naar Sint-Bavo, de heilige die aangeroepen wordt tegen kinkhoest. Zou Bavo ook beden aanhoren tegen de droge hoest die ons al anderhalf jaar in de ban houdt? Baat het niet, dan schaadt het niet.

Wat we wel kunnen garanderen: vrijdagavond 29 oktober dompelen we je onder in een bad met bruisende erfgoedparels en een paar druppeltjes comedy. We swipen van levensechte natuur van het Schoondalbos naar het artistieke

werk van de jonge Wielsbekenaren van de kunstacademie. Verder verrassen we je met verrukkelijke aroma's, feeërieke taferelen en een vleugje poëzie uit het Liedal.

'Senteboas snachts' is een belevenisvolle avondwandeling (3 km) met haltes onderweg. Samen met een begeleider wandel je in kleine groepjes de nacht in. Deze activiteit richt zich op volwassenen en kinderen vanaf 10 jaar. Deelnemen kost € 4.

Een initiatief van gemeente Wielsbeke, Natuurpunt De Torenvalk, Cultuurraad Wielsbeke, werkgroep erfgoed Wielsbeke, het André Demedthuis en Stadlandschap West-Vlaamse hart.

©extrafoto.be

Info en inschrijven:
www.westvlaamsehart.be

Rhodesgoed Kachtem

Proeven van West-Vlaamse troeven op de GR 128

De beeldschone GR 128 kronkelt door gans Vlaanderen, en ook door ons West-Vlaamse hart. Na een eerste kennismaking in het voorjaar ging blogster Maaïke Clarysse afgelopen zomer andermaal op pad voor het vervolg van haar ontdekkingstocht.

Tijdens deze 17 km lange etappe van de GR 128 wandel je tussen twee parels van provinciedomeinen. Van het Sterrebos

in Rumbeke, het iconische kasteelpark, gaat het tot aan het ongerepte Ardooise bosgebied 't Veld. Tussenin kom je op adem in het prachtige Rhodesgoed in Kachtem. Deze drie GR-andioze groene longen worden aan elkaar geregen door riante villa's, typische Vlaamse volkscafés, hommages aan Roeselaarse wielericonen van weleer en oneindige velden vol diepvriesgroenten in wording.

Benieuwd naar het volledige verslag?

Check dan Maaïkes blog
www.maaiohmaai.com of
www.westvlaamsehart.be/GR128

Cafetaria provinciedamein 't Veld

Waar het eerste GR 128-tracé Moorslede-Bergmolenbos grotendeels draait om vertragen en onthaasten, spreekt dit tweede deel ook je innerlijke bourgondiër aan. Gelegenheid genoeg om die tevreden te stellen op de talrijke terrassen in de bovengenoemde natuurgebieden of langs de bijwijken rechtlijnige, dan weer meanderende macadam.

Trek eropuit en laat je verrassen door de diversiteit van deze route – in je eentje, gezellig met z'n twee of samen met je kleine stappers. Want dankzij de vele speeltuinen en klimtoestellen die je onderweg aantreft, is dit GR-tracé ook voor hen absoluut het ontdekken waard.

Op naar de derde en laatste etappe van de GR 128. Benieuwd wat die in petto heeft!

©Stad Antwerpen - Frederik Beyens / Ontwerp voortuin Berchem: Atelier Parkoer - Bert Van Looveren

Voortuin Izegem

Onthard je voortuin

Meer en meer gemeenten zetten er op in. We hebben het over het ontharden van de openbare ruimte. En maar goed ook, want zo wapenen we ons tegen de steeds vaker voorkomende stortbuien en lange droogteperiodes als gevolg van de klimaatverandering. Maar ook jij als burger kan een steentje bijdragen of beter nog ... wegdragen. Bijvoorbeeld door meer streepjes groen te voorzien in die grijze voortuin. Lees verder, geef het goede straatvoorbeeld en breek uit, en roep je burens op voor een rondje tegelwippen.

Vlaanderen is één van de meest verharde gebieden van Europa. Vandaag is 16% van de oppervlakte verhard en als we zo doorgaan is dat in 2050 meer dan 20%. Daardoor ontstaat onder meer een groter risico op overstromingen, minder waterinfil-

Sint-Eloois-Winkel - 24 juli '21

tratie, warmere steden en dorpen, minder CO2-opslag door planten en de bodem, slechtere luchtkwaliteit en een verlies aan biodiversiteit. Daarom roepen experts en overheden steeds luider op om uit te breken, want ontharden is de oplossing voor al deze problemen. Onder het motto 'Think big, act small' kunnen we ook al het verschil maken door onze voortuinen onder handen te nemen.

Verharding nodig?

Een oprit voor één of meer wagens, een pad naar de voordeur, een plankier voor een terrasplant,... Als je je woning eens van bovenaf zou bekijken, sta je er wellicht van versteld hoeveel oppervlakte er verhard is. Meer verhard dan nodig om deur en garage te bereiken, is eigenlijk niet nodig. Vaak zie je naast de oprit een apart looppad naar de voordeur. Je kunt nochtans veel stenen besparen en ruimte winnen door je oprit ook als het pad te benutten. Tegels zouden beter zijn tegen wateroverlast en onderhoudsvriendelijker ook. Het tegenovergestelde is waar. Hoe minder tegels, hoe minder wateroverlast. Groen maakt de grond immers waterdoorlatend. Steen is daarenboven duurder en intensiever in onderhoud dan goed gekozen groen. Een stelregel die je dus maar beter in het achterhoofd houdt: beperk verharding tot maximum een derde van je voortuin.

Voortuin Hooglede

Kies waterdoorlatende variant

Waar verharding wenselijk is, kies je best voor een waterdoorlatende variant in plaats van tegels, asfalt of gepolierde beton. Enkele voorbeelden van waterdoorlatende verharding zijn steenslag en dolomiet, schors en houtsnippers, grasdallen, poreuze klinkers, waterdoorlatende asfalt, bestrating met brede voegen zoals kasseien en natuursteen ... Het regenwater kan dan in de bodem infiltreren en het grondwater aanvullen. Het wordt zo opgevangen bij de bron en hoeft niet via een putje en de riool afgevoerd te worden. Dit helpt bij hevige regenbuien om wateroverlast op straat en in de tuin te voorkomen. Het weghalen van tegels en het vervangen door waterdoorlatende bestrating biedt meer ruimte aan een natuurlijk bodemleven en vergroot daarmee de biodiversiteit. Je tuin blijft ook koeler als je minder bestrating gebruikt.

Onthard en vergroen

Met ontharden kan je niet missen. Elk streepje groen biedt meer kansen om regenwater te laten insijpelen en draagt bij tot meer biodiversiteit, een betere leefomgeving en een mooier straatbeeld. Probeer minimaal 60% van je tuin groen te maken. En daarmee doelen we niet op een grasmat, want die vraagt veel onderhoud. Beter kies je voor vaste planten en bodembedekkers, waarvan een deel groenblijvend zijn. Zo voorkom je dat de bodem 's winters kaal staat. Vermijd soorten die regelmatig snoei vragen. Zet daarom maar één struik of kleine boom en kies voor kleinere soorten die je niet hoeft te snoeien. Bodembedekkers en lage struiken zorgen voor meer reliëf dan gemaaid gras. Ze doen

Geveltuint Ledegem ©Tristan Coens

je tuin groter lijken. Hoge beplanting zorgt dan weer voor een groener straatbeeld. Een vrijstaande boom of struik zet je best ver van het gebouw. Geen plaats voor een grote struik of een boom? Probeer het dan met een klimplant aan de gevel. Voorzie voor

Geveltuint Roeselare

elk seizoen een bloeiende soort. Zo heb je een mooi kleurenpalet en vinden insecten voedsel het ganse jaar door. Verschillende planten komen beter tot hun recht in groep. Voor lage planten gebruik je minstens 10 planten van dezelfde soort. Dat schept rust in je tuin. Van hogere planten gebruik je één stuk als accent. Ziezo, een heleboel tips om aan de slag te gaan. Hopelijk dringt het straks ook bij jou door. Bedankt alvast voor de ont- en de volharding.

Bronnen:

- Vlaanderenbreektuit.be
- Blauwgroenvlaanderen.be
- www.cooltowns.eu
- www.wilrijkaanzet.be
- www.plantwerpen.be
- www.opritaanelleggen.net/groene-oprit
- infiltratiewaaiertwaterbewustbouwen.be

Lichtervelde verbiedt onnodig verhard

De voorspellingen zijn dat hevige regenbuien en lange droogteperiodes in de toekomst steeds vaker zullen voorkomen. Veel gemeenten maken daarom hemelwater- en droogteplannen op. Zo'n plan zet de knelpunten op een rij en schetst een visie van hoe er binnen de gemeente op lange termijn het best wordt omgegaan met hemelwater. Het document dient ook als kapstok om concrete oplossingen, specifiek op maat van de lokale situatie, aan te reiken. Zo geldt er sinds kort een reglement in Lichtervelde dat onnodig verhard van voortuinen en opritten verbiedt.

De gemeente Lichtervelde heeft in het verleden al vaak met wateroverlast in het centrum te kampen gehad. Dit is vooral te wijten aan haar ligging afwaarts een natuurlijke helling, maar ook de alsmaar dichter bebouwde woonkern ligt aan de oorzaak. Met een stedenbouwkundige verordening hemelwater, goedgekeurd door de gemeenteraad in oktober '20, somt de gemeente enkele minimaal na te leven voorschriften voor de infiltratie, buffering en lozing van niet-verontreinigd hemelwater afkomstig van verhardingen en overdekte constructies op.

Bij de (her)aanleg of uitbreiding van verhardingen, ongeacht de oppervlakte en de vergunningsplicht, moet alle hemelwater dat op de verharding terecht komt voortaan op een natuurlijke wijze doorheen of naast die verharding op het eigen terrein in de bodem infiltreren. Afvoergoten die het water van het eigen terrein afvoeren zijn niet langer toegestaan. De natuurlijke afvloeiing naar het openbaar domein mag ook niet verzaamd worden. Is infiltratie op een natuurlijke wijze op het eigen terrein niet mogelijk, dan moet het ondergronds d.m.v. een kunstmatig systeem (poreuze buis, infiltratieput, kunststofblokken,...) gebeuren. Afwateren en infiltreren op naastliggende percelen die geen eigendom zijn, is slechts onder bepaalde omstandigheden toegestaan (vb. grootte vrije omtrek).

Ook andere gemeenten van het West-Vlaamse hart bereiden hemelwaterplannen en verordeningen voor. Voor meer info verwijzen we naar de dienst stedenbouw van je gemeente.

1000-soortendag Roeselare: glansrijk geslaagd

Tijdens de 1000-soortendag in Roeselare op 12 en 13 juni '21 hebben 92 waarnemers 1.327 soorten planten en dieren waargenomen. Het doel om in één weekend 1.000 soorten in kaart te brengen, is dus met glans gehaald. Dankzij deze grootschalige inventarisatie met experts krijgen we een beter beeld van hoe het gesteld is met de biodiversiteit in de Rodenbachstad.

Natuurpunt en Stadlandschap zetten de traditie van 1000-soortendagen verder. Op 11 en 12 juni '22 gaan we op zoek naar 1000 soorten in Hoogdele en Staden.

www.westvlaamsehart.be/1000-soortendag

- 's Morgens vroeg nachtvlinders determineren in de nachtvlinderval.
- Bepaalde nachtvlinders zijn ook overdag actief, zoals deze koperuil.
- Er werd duchtig geschept naar vliegen, muggen, bijen en andere vliegende en springende insecten.
- Cor legt alles vast op beeld. Hij is enkele avonden zoet met het ingeven van de soorten die zijn teelens passeren.
- Langs de spoorwegtalud bloeit deze zeldzame steenanjer.
- De vogelaars hebben 72 soorten gespot.
- Waaronder ook dit broedgeval van de groene specht in het Sterrebos.
- Ook de mycologen waren op het appel. Ze gaven 47 soorten paddenstoelen in waaronder deze zeldzame soort, harig saffraanoorzwammetje.
- Michael prepareert de diervriendelijke muizenvallen.
- In de Grote Bassin zwom een zeelt en nog een 10-tal andere soorten in de fuik.
- Vijf soorten amfibieën waargenomen, waaronder deze kanjer van een meerkikker.
- De experts tanken even bij aan het operatiekwartier van de 1000-soortendag in het Sterrebos.

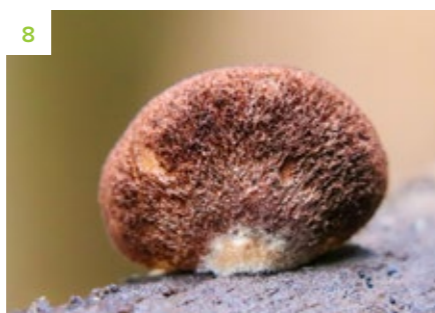
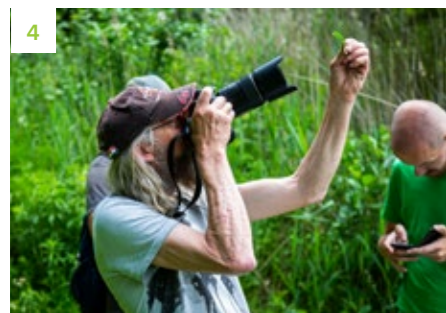

foto 5 Peter Hantson, foto 8 AdobeStock, andere foto's Christel Vandekerckhove

Zicht op Ledegemse Meersen en basiliek Dadizele vanop de Kezelbergroute. ©Gemeente Ledegem

Herinrichting Ledegemse Meersen

De voorbije jaren verwerfde de provincie 14 ha grond aan voor de Heulebeek en de groene as 'de Kezelbergroute' in Ledegem. In nauw overleg met het lokaal bestuur heeft de provincie een visie en voorontwerp voor de omvorming van dit meersengebied klaar. Het verwerven van de gronden is vooral interessant in het kader van waterbeheersing (vb. voorkomen overstroming dorpskern, water-infiltratie,...). Het gebied krijgt ook een recreatieve invulling met o.a. wandellussen, een doorsteek voor mountainbikers en een natuurlijke speelzone. Met de aanleg van poelen en kleine landschapselementen wil de provincie ook de natuurwaarden van het gebied versterken.

In het voorjaar organiseerde de provincie een inspraakronde. Aan de hand van de opmerkingen en suggesties werden de plannen hier en daar wat bijgesteld. In de zomer diende de provincie een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de herinrichting van de Ledegemse Meersen in. De aanbesteding van de werken is voorzien in 2022. De uitvoering van de herinrichting is gepland in 2022 en 2023. Als alles volgens plan verloopt vindt de opening van de Ledegemse Meersen plaats in 2024.

www.west-vlaanderen.be/ledegemse-meersen

- Hoofdtoegang aan de kerk van Ledegem. Via het wandelpad langs de Heulebeek kom je in de Ledegemse Meersen.
- Toegang via de Stationsstraat. Van daaruit kan je via de Kezelbergroute naar het meersengebied.
- Doorsteek voor mountainbikers. Dit pad verbindt de mountainbikeroute Roularis (Roeselare) en Gaston Reby (Wevelgem). Dit pad wordt gescheiden aangelegd van het wandelpad.
- Grote wandellus van 2 km op een onverhard, licht verhoogd graspad. Hier en daar een stukje vlonderpad. Zal af en toe onder water staan.
- Korte wandellus van 600m. Pad in porfiersteenslag met hier en daar een stukje vlonderpad. Heel het jaar door toegankelijk.
- Verbinding tussen 2 wandelpaden.
- Betonnen kuip aan de Kezelbergroute wordt opgewaard tot een kwalitatief observatiepunt.
- Uitkijkpunt op bestaande berm.
- Hoogstamfruitboomgaard met natuurlijke spelelementen.
- Bestaand populierenbos aan de Kezelbergroute wordt in 2 fasen omgevormd tot een elzenbroekbos. Na de eerste fase/velling wordt een vlonderpad aangelegd.
- 6.615m² nieuw aangeplant bos in december '20.
- Waterpartijen worden hersteld naar een natuurlijke vorm. Microdepressies in het landschap worden geaccentueerd. Enkele nieuwe poelen worden gegraven.

Waar zijn die handjes?

De kettingzaag wordt deze winter weer op gang getrokken. Wist je dat er in het West-Vlaamse hart een 50-tal vrijwilligers zijn die 's winters in ruil voor het brandhout op een ander gaan knotten? Die doen dat bij mensen die geen tijd, materiaal, kennis, kunde of goesting hebben om zelf aan de slag te gaan. Om alle aanvragen van eigenaars van knobomen aan te kunnen, zoekt het Stadlandschap nieuwe vrijwillige knotters.

Wat houdt het in? Hoe gaat het in zijn werk? Bekijk de reportage over knotwerking door vrijwilligers in West-Vlaanderen. Voor nieuwe vrijwilligers is een basisopleiding voorzien op 15 januari 2022.

www.westvlaamsehart.be/knotbomen

Gratis wilgenpoten

Deze winter delen Stadlandschap en zijn partners opnieuw gratis wilgenpoten uit. Dit zijn takken van wilgen die de gemeenten en de provincie op hun openbaar domein en Natuurpunt in zijn reservaten zagen. De takken zijn 2,5 à 3 meter lang. Ze zijn ongeveer 5 jaar oud en hebben een diameter van 6 centimeter. Van wilgen (en ook van populieren) kan je simpelweg een tak in de grond steken en deze zal spontaan wortelen en uitgroeien tot een boom. Heb je plek en plannen om knotwilgen in je weide of landschapstuin te planten? Bestel dan via onze campagne 'Bewilg het landschap'.

www.westvlaamsehart.be/bewilghetlandschap

© Bart Maes

Geef de Kievit een toekomst

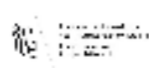
Stadlandschap West-Vlaamse hart, Inagro en Boeren Natuur Vlaanderen zoeken gemotiveerde landbouwers om Kieviten en Scholeksters te helpen. Deze vogels nestelen graag op braakliggende akkers. De nesten zijn moeilijk te zien en worden in het voorjaar tijdens de werkzaamheden op de akkers vaak onbewust vernietigd.

Om dit te voorkomen bouwen we in Ardoois, Meulebeke, Pittem, Staden en Wingene een netwerk uit van vrijwilligers die bereid zijn om op vraag van de landbouwer de nesten aan te duiden vóór de bewerking. Zo kan je als landbouwer om de nesten heen ploegen, de machine opheffen of het nest in een mandje plaatsen en even verleggen om na bewerking terug te plaatsen.

Broeden er regelmatig Kieviten of Scholeksters op jouw akker en wil je ze graag helpen? Wil je vrijwilliger worden en helpen bij het opsporen van Kievit- en Scholeksternesten? Neem dan vrijblijvend contact op: katrien.geurts@west-vlaanderen.be of 491 96 24 07.

Deze oproep kadert in het Leader project Geïntegreerd Faunaplan en het PDPO project Vogelvriendelijk Boeren, die ondersteuning genieten van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling.

FAUNAPLAN

Filip heeft oog voor nestbescherming

Landbouwer Filip Gyselinck houdt ervan de seizoenen en de natuur vanuit zijn tractor gade te slaan. Op zijn akkers in Ardoois en Meulebeke treft hij soms Kievitnesten aan. "Bij het zien van een eerste nest ben ik uit mijn tractor gesprongen en heb ik er een stok bij geplaatst. Zo kon ik bij de volgende landbewerkingen eromheen rijden. Om andere nesten op te sporen en te markeren, riep ik de hulp van jager Luc Van Hulle in. Ik hield hem op de hoogte van de bewerkingen en verwittigde hem telkens als er loonwerkers zouden langskomen. Zo kon hij ter plekke instructies geven en het nest beschermen, hetgeen mij veel tijd uitspaarde. Op een aardappelperceel kan je niet rond het nest rijden en daarom hebben we met een verplaatsbaar mandje gewerkt. Met resultaat, want ik heb de kuikens zien uitkomen en rondlopen tussen de aardappelruggen." Volgend plantseizoen wil Filip nog meer aandacht schenken aan nestbescherming. "Ik zal voortaan op al mijn percelen uitkijken en vroeger handelen. De eerste Kieviten zijn er al halfweg maart. Mijn plantplan zal ik waar mogelijk afstemmen op de Kieviten. Als ik bijvoorbeeld prei plant, kunnen de akkervogels rustig hun gang gaan, want tegen dat er moet geplant worden, zijn de kuikens al uitgekomen. Bij andere teelten zal ik opnieuw de hulp inroepen van Luc."

Marc is lovend over de samenwerking

Marc Cassaert is een gepassioneerd vogelaar. Al jaren observeert en telt hij vogels voor de Broedvogelatlas. Dit jaar reisde hij voor de 35e keer af naar het Franse Lorraine om er nesten van de grauwe kiekendief, een roofvogel die op akkers broedt, te beschermen. En in 2021 kwam er een nieuwe uitdaging bij: nestbescherming van de Kievit. "Ik kon dit voorjaar in Koolskamp een tiental plaatsen in kaart brengen waar 5 à 6 koppels Kieviten aan het nesten waren", vertelt Marc, die via Natuurpunt De Torenvalk betrokken raakte bij het faunaplan ter bescherming van de Kievit. "Het monitoren en lokaliseren van nesten is niet zo moeilijk. Het beschermen is een stuk moeilijker: akkers worden in het voorjaar regelmatig bewerkt, eigenaars moeten gezocht worden om de nodige afspraken te maken,... Het is een race tegen de tijd. Dikwijls houden we achter de feiten aan. Uiteindelijk spitste ik mijn aandacht toe op een cluster waar een vijftal koppels jongen konden grootbrengen." Volgend jaar kunnen we opnieuw op Marcs inzet rekenen. "De constructieve en positieve inbreng van alle partijen in dit samenwerkingsproject zorgen ervoor dat de liefde voor Kievit bij iedereen groeit. We moeten er samen voor zorgen dat de Kieviten veilig kunnen overleven in de toekomst. Kieviten horen sinds mensenheugenis in ons landschap thuis en die mogen we niet verliezen."

Luc redt 14 nesten

Luc Van Hulle heeft samen met enkele bevriende jagers van WBE 't Veld dit voorjaar zomaar eventjes 14 Kievitnesten gered. Met de verrekijker schuimde hij de velden en akkers in Ardoois, Meulebeke en Pittem af om nesten van deze grondbroeders te markeren met bamboestokken. Zo kunnen de landbouwers tijdens hun landbewerking deze nesten tijdig opmerken en ontwijken met hun tractor. Op één plek kwamen er zelfs mandjes aan te pas. "Op een aardappelveld hebben we het nest in een rieten mand gelegd. Bij iedere bewerking, het waren er 5 in totaal, namen we het mandje even weg en plaatsten we het na passage van de tractor terug. Met succes, want moederkievit bleef trouw aan haar nest en kipte haar kuikens. Missie geslaagd. De motivatie is er om er volgend jaar weer in te vliegen."

De Ark van Oekene twiette vorig jaar mee.

Twiet jouw juf of meester mee?

Laat jij je in de klas ook zo gemakkelijk afleiden door de vogels op het schoolterrein? Wil je nog meer gevederde bezoekers aan het klasraam zien? Overtuig dan je juf of meester om mee te dingen naar één van de vijf gratis vogelvoederpakketten van de Twiet-campagne van De Voelsprietrij.

Zo'n pakket bestaat uit een voedersilo, een voederplank, vetbollen, zonnebloempitten en zaden (zie foto). Hiermee wil De Voelsprietrij, de educatieve werking van het West-Vlaamse hart, scholen aanmoedigen om te werken rond natuur op en rond de school.

Vogelstelweek voor scholen

Met het inrichten van een voederplaats op school bewijs je in de eerste plaats een

grote dienst aan de vogels die het 's winters moeilijker hebben om aan voedsel te geraken. Een project rond vogels voederen biedt ook onderzoekende leeransen bij de vleet: welke vogels schuiven aan tafel, welk voer eten ze het liefst, wanneer is het druk in de vogelrefter, waar moeten we op letten als we voederen,... De Voelsprietrij staat de leerkrachten en leerlingen bij met allerhande tips en tricks rond vogels voeren en beloeven. Gaandeweg leren

de kinderen gericht observeren en inventariseren. Tegen eind januari zijn ze helemaal klaar om als jonge ornithologen actief deel te nemen aan de "Vogelstelweek voor scholen", een grootschalig burgeronderzoek van Natuurpunt.

Maak kans op een vogelvoederpakket

Wil je zo'n voederpakket naar jouw school halen? Stuur ons dan een mail waarin je vertelt welke juf of meester (en van welke school) je zal proberen te overtuigen om mee te doen. Klamp daarna je juf of meester aan en vertel over de twiet-campagne. Stuur jouw juf of meester vóór 15 oktober een mail naar voelsprietrij@west-vlaanderen.be met de vermelding 'Onze school twiet mee' in de onderwerpregel, dan maken jullie (en de vogels op school) kans om in de prijzen te vallen.

www.westvlaamsehart.be/twiet

Wukkimedadde?

Ziehier de nieuwe aanwinst van De Voelsprietrij. Onze educator is er superblij mee. Neen, het is geen koffiepapparaat en toch maakt het je oogpupillen wijder. Zo wijd dat je de dingen wel honderden keer groter gaat zien. Het is een microscoop-projector. Super handig om bladnerven, vliesvleugelingen, spinnenpoten,... klassikaal onder de loep te nemen. Gedaan met netjes op een rij elk om de beurt in het buisje te kijken. De educator stelt het in een oogopslag op scherp op een smartboard of televisiescherm. Coronaproof didactisch materiaal bovendien. Ideaal dus om het ook tijdens publieksactiviteiten in de stekker te steken. Zoals je merkt, De Voelsprietrij en Stadlandschap zien het graag groots.

Kalender

Herfst in de Kleiputten

Zondag 17 oktober – Rumbeke
Laatste kans om dit jaar in natuurreservaat De Kleiputten te duiken. Gidsen van Natuurpunt Mandelstreke tonen je op zondagmorgen de fraaiste exemplaren van paddenstoelen, speuren de waterplas af op zoek naar trekvogels uit het noorden en tonen je nog meer herfstige taferelen.

Speuren naar zwammen in Wallemote-Wolvenhof

Zondag 17 oktober – Izegem
Paddenstoelen zijn er in allerlei formaten, vormen, kleuren en geuren. Experts van Mycologia laten jou op zondagnamiddag kennis maken met het diverse palet aan zwammen in het provinciedomein Wallemote-Wolvenhof. Af en toe diepen ze daarbij ook al eens een legende of ander weetje op.

Herfstwandeling in de Vorte Bossen

Zondag 17 oktober – Ruiselede
De herfst kan je zien, voelen, ruiken en proeven. Natuurpunt De Torenvalk nodigt je uit om alle zintuigen open te zetten tijdens een zondagse gezinswandeling in het natuurgebied de Vorte Bossen.

Op zoek naar zwammen in het Sterrebos

Zondag 24 oktober – Rumbeke
Dit provinciedomein met zijn vele oude bomen is een paradijs voor zwammen. Aangezien de zwamvlok onder de grond overleeft, weten de ervaren gidsen van Mycologia op welke plaatsen zij welke paddenstoelen kunnen vinden. Volg de gids op deze zondagnamiddagexcursie!

Senteboas snachts

Vrijdag 29 oktober - Sint-Baafs-Vijve
Belevenisvolle avondwandeling. Zie blz 6 voor meer info.

Op stap met Heks Mavelle in het Sterrebos

Woensdag 3 november – Rumbeke
Treed in de voetsporen van Heks Mavelle en laat je onderdompelen in de magie van het Sterrebos. Een uitstapje op woensdagnamiddag voor kinderen tussen 7 en 12 jaar.

Geocache schattentocht in de Baliekouter

Zondag 7 november – Wakken
Wil je eens uittesten hoeveel schattenjager er in jou schuilgaat? Met gps sturen we

jou op zondagnamiddag op schattenjacht in het provinciedomein de Baliekouter. Geen voorkennis vereist. Twee fervente geocachers zetten je graag op weg.

Boost je moestuin met natuurlijke hulpstoffen

Maandag 8 november – Roeselare
Hoe kunnen we onze zelfgekweekte groenten en vruchten nog beter verzorgen en beschermen tegen plagen en ziektes? VELT Roeselare nodigt een inleider uit voor een infoavond. Hij zal ons inwijden in de wereld van natuurlijke hulpmiddelen.

Dag van de Natuur

Zaterdag 27 november
Je hebt een hart voor natuur en je krult er je neus niet voor op om de handen uit de mouwen te steken? Dan ben jij de geknipte figuur om een handje mee te helpen op de Dag van de Natuur. Natuurpunt De Torenvalk heeft een lijst van een 10-tal natuurklusjes in zijn werkingsgebied. Check onze website en kies welk karwei jou het meest aanspreekt.

Cursus ecologische siertuin

Zondag 12 december
Ook jij kunt je steentje bijdragen voor meer biodiversiteit. Bijvoorbeeld door jouw tuin ecologisch in te richten en te beheren. VELT Roeselare organiseert een tweedelige cursus waarbij je de principes aangeleerd krijgt.

Koude kalkoenwandeling op De Paanders

Zondag 26 december - Meulebeke
Zalig niets doen op tweede kerstdag? Ik dacht het niet. Natuurpunt De Torenvalk nodigt je uit voor een winterwandeling door het lichtgolvende agrarische landschap op de Paanders, het gehucht tussen Meulebeke en Oostrozebeke.

Info en inschrijven

Actuele info (startuur, locatie, kostprijs, inschrijving,...) kan je raadplegen op www.westvlaamsehart.be/kalender
Tip: abonneer je op onze nieuwsbrief www.westvlaamsehart.be/e-zine en vind ons leuk op Facebook #westvlaamsehart. Zo blijf je op de hoogte van onze activiteiten.

Appels en peren in je stadstuin

Een fruitboom in je stadstuin heeft heel veel te bieden. Naast het lekkere fruit lokt het vogels en insecten naar de tuin, geeft het kinderen een leuke plek om te spelen en biedt het schaduw om lekker te ontspannen. In iedere stadstuin, groot of klein, is er wel plaats voor een fruitboom. Maar niet elke fruitboom is geschikt voor eender welke tuin. Om een fruitboom optimaal te benutten, moet je enkele basisregels in acht nemen: keuze fruitboomsoort, standplaats, bodem, snoei,...

Tijdens een infoavond van de Nationale Boomgaardenstichting i.s.m. het West-Vlaamse hart, Vives en Wingene leer je meer over deze basisregels. De focus ligt op appel- en perenbomen. Na de sessie gaat elke deelnemer huiswaarts met een geënt appelboomje.

Interesse in deze infoavond over opkweken van eigen fruit in de stadstuin? Deelnemen kost € 7. Schrijf in voor één van volgende data: woensdagavond 10 november in EC het Sterrebos of donderdagavond 18 november in CC de Feniks in Wingene.

Info en inschrijven:
info@boomgaardenstichting.be
012 39 11 88

Pittem

Tielt

Ledegem

Meulebeke

Ruiselede

Beveren-Roeselare

Dentergem

Vijfwegen-Staden

Sfeerbeelden zoektocht CODE17 ©visualsbykoco

Stadlandschap West-Vlaamse hart

Het Stadlandschap brengt de provincie West-Vlaanderen, de 17 gemeenten uit Midden-West-Vlaanderen (zie logo's onderaan), middenveldorganisaties en inwoners samen om in partnerschap en door het bouwen van bruggen een wervend verhaal voor het West-Vlaamse hart te schrijven en uit te voeren.

Samen zorgen we voor het verhogen van de beeld- en ecologische kwaliteit, de leefbaarheid en de belevingswaarde van het landschap en leveren we via omgevingseducatie en -recreatie ook een bijdrage tot de versterking van de regio-identiteit en -fierheid.

We focussen hierbij op:

- het verfraaien en het beheren van het landschap
- het verhogen van de biodiversiteit en de ecologische kwaliteit
- het verhogen van de kennis over de eigen leefomgeving via natuur-, milieu- en omgevingseducatie
- landschaps- en natuurbeleving via omgevingsrecreatie
- het verspreiden van kennis over waardevol landschappelijk erfgoed

www.westvlaamsehart.be

